

Příloha č. 2

Aktualizace č. 1 Koncepce regionálních funkcí knihoven obsahuje tyto změny:

Část Pojmy a zkratky

Do výčtu pojmů a zkratk se přidávají nové řádky ve znění:

projekt Bookstart – S knihou do života (projekt Bookstart)

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP ČR)

Kapitola 2.4. Financování z prostředků rozpočtu Středočeského kraje

Aktualizuje se tabulka s názvem Vývoj regionálních funkcí za období 2012–2022 (v tis. Kč) o výsledky roku 2022:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dotace pro pověřené knihovny	5 000	5 436	5 620	5 771	6 091	7 454	8 335	8 544	9 804	10 179	10 388
Provozní příspěvek pro centrální funkci	2 500	1 564	1 750	1 799	2 009	2 362	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565
Provozní příspěvek na výměnný fond	0	3 000	2 630	2 630	2 630	2 800	2 800	2 900	2 981	2 950	2 950
Dotační program pro obce	2 426	0	1 130	878	900	891	1 500	1 000	1 000	1 525	2 000
Provozní příspěvek na časopis Čtenář	0	0	0	0	0	0	0	1 473	1 541	1 604	1 020
Dotace MK ČR na časopis Čtenář	0	0	0	0	0	0	0	250	250	350	350
Celkem	9 926	10 000	11 130	11 078	11 630	13 507	15 200	16 732	18 141	19 173	19 273

Kapitola 3.2. Cíle regionálních funkcí knihoven ve Středočeském kraji

V závěru kapitoly se nahrazují slova „k podílení se na vlastním odvozu“ za slova „k aktivnímu zapojení do systému odvozu“ v posledním bodě a vkládá se nový bod ve znění:

- Motivovat knihovny k aktivnímu zapojení do systému odvozu výměnných souborů.
- Podporovat knihovny v zapojení do projektu Bookstart: S knížkou do života.

Kapitola 4.1. Systém knihoven

Poslední odstavec se mění a po změně zní:

Ke dni 1. 1. 2023 působilo ve Středočeském kraji 797 obsluhovaných knihoven, 1 krajská, 4 pověřené, 103 profesionálních, 689 neprofesionálních.

Kapitola 4.2. Územní členění a knihovny pro výkon regionálních funkcí

Aktualizuje se tabulka s názvem Přehled knihoven v regionech (stav k 1. 1. 2023):

Region	Knihovna zajišťující výkon RF	Obsluhovaných knihoven
Benešov	Městská knihovna Benešov	111
Kladno	SVK v Kladně	180
Kutná Hora	Městská knihovna Kutná Hora	202
Mladá Boleslav	Knihovna města Mladá Boleslav	143
Příbram	Knihovna Jana Drdy Příbram	161
Celkem		797*

*Celkový počet knihoven 797 (792 obsluhovaných, 4 pověřené knihovny, 1 krajská knihovna)

Kapitola 4.3. Počet regionů a pověřených knihoven

Aktualizuje se tabulka ukazatelů:

Ukazatel	Hodnota ukazatele k 1. 1. 2023	
	Za Středočeský kraj (2022)	Průměr za celou ČR (2021) ¹
Počet obsluhovaných knihoven na jednu pověřenou a krajskou knihovnu	159,4	62,1
Počet obsluhovaných knihoven na jeden pracovní úvazek	35,8	26,4

¹ K datu aktualizace č. 2 Koncepce nebyla známa data za celou ČR za rok 2022.

Kapitola 5.1. Druh cíl a charakteristika poskytovaných služeb

Kapitola 5.1.4 Tvorba výměnného fondu, jeho cirkulace, distribuce a správa

Z textu čtvrtého nečíslovaného odstavce se vypouští poslední věta „Bylo by optimální, aby byl tento růst cen zohledněn i v přidělované částce na nákup dokumentů“, aktualizuje se letopočet, údaj o nakoupených knihovních jednotkách a text „každý rok nakupujeme“ se mění na 3. osobu jedn. čísla. Celý text po změně zní:

V roce 2022 bylo z finančních prostředků kraje nakoupeno celkem 12 009 knihovních jednotek. Průměrná cena knihy se neustále zvyšuje, což má za následek, že se každý rok nakupuje stále menší počet knihovních jednotek.

Kapitola 6.1. Náklady poskytovaných služeb

Aktualizuje se letopočet v poslední větě nečíslovaného odstavce a věta po změně zní:

Vývoj přidělených dotací za období 2006–2022 viz příloha č. 2.

Kapitola 6.1.1. Nákup dokumentů do výměnného fondu

Celý text kapitoly se mění a po změně zní:

V roce 2022 byl příspěvek na nákup dokumentů do výměnného fondu stejný jako v roce 2021, tj. **2 950 000 Kč**, za něž bylo pořízeno **12 009 knihovních jednotek**, průměrná cena knihy zakoupené do výměnného fondu v roce 2022 byla 244 Kč. **S ohledem na nárůst ceny knih** (od r. 2020 do r. 2022 se cena 1 knihovní jednotky zvýšila o 8 %, další nárůst trh zaznamenal počátkem roku 2023, kdy se do cen titulů naplno promítla inflace roku 2022) **se počet knihovních jednotek zakoupených do výměnného fondu každoročně snižuje** – např. v roce 2021 bylo pořízeno 12 703 knihovních jednotek.

Kapitola 6.1.2. Mzdové náklady

Celý text kapitoly se mění a po změně zní:

Skutečný rozsah a kvalita poskytovaných služeb je závislý na počtu úvazků knihovníků, kteří tyto služby bezprostředně zajišťují. V roce 2021 zajišťovalo výkon regionálních funkcí v celé České republice **223,6 pracovníků**, celkem bylo obsluhováno **5 900 knihoven**, tedy cca **26 knihoven** na jeden pracovní úvazek. Ve Středočeském kraji s **22,24 pracovních úvazků** pro metodiky v roce 2022 vycházelo na jeden pracovní úvazek **35,8 knihoven**.

Stav zajištění RF v rámci ČR dle jednotlivých krajů

Kraj	Počet obsluhovaných knihoven (2021)	Úvazky pracovníků zajišťujících RF (2021)	Počet knihoven na jeden úvazek (2021)
Hlavní město Praha	40	2,5	16
Středočeský kraj	801	22,5	36
Jihočeský kraj	593	22,3	27
Plzeňský kraj	487	14,2	34
Karlovarský kraj	116	7,6	15
Ústecký kraj	300	13,6	22
Liberecký kraj	211	11,5	18

Kraj	Počet obsluhovaných knihoven (2021)	Úvazky pracovníků zajišťujících RF (2021)	Počet knihoven na jeden úvazek (2021)
Královéhradecký kraj	384	16,3	24
Pardubický kraj	421	8,1	52
Kraj Vysočina	605	17,0	36
Jihomoravský kraj	686	23,3	29
Zlínský kraj	384	17,2	22
Olomoucký kraj	473	20,2	23
Moravskoslezský kraj	399	27,3	15
Celkem	5 900	223,6	26

Navýšení počtu metodiků je důležité pro zkvalitnění stávajících služeb či při zavádění nových služeb, zejména v oblasti elektronických nástrojů. Také stoupá náročnost v některých oblastech působnosti RF, zejména při pomoci s aktualizací a revizí knihovního fondu.

Stav zajištění RF dle územního členění Středočeského kraje

Knihovna (počet obsluhovaných knihoven, 2022)	Počet obsluhovaných knihoven (2022)	Úvazky pracovníků zajišťujících RF (2022)	Počet knihoven na jeden úvazek	Mzdové náklady celkem 2022 (Kč)
Krajská – centrální funkce		4,4		2 453 151
Krajská – region Kladno (180)	180	4	45	1 672 632
Benešov (111)	111	2,75	40	1 260 788
Kutná Hora (202)	202	4,5	44	2 377 052
Mladá Boleslav (143)	143	3,09	46	1 975 122
Příbram (161)	161	3,5	46	1 871 888
Celkem	797	22,24	35,8	11 860 633

Kapitola 6.1.3. Ostatní náklady

Celý text kapitoly se mění a po změně zní:

Ostatní náklady zahrnují nájemné, náklady na pohonné hmoty, na obnovu výpočetní techniky, na kancelářský materiál a na služby. Jsou počítány v minimální výši cca 1 500 Kč na jednu

obsluhovanou knihovnu, v případě centrální funkce se vychází z odhadu skutečných potřeb na rok 2022.

Knihovna (počet obsluhovaných knihoven)	Ostatní náklady (Kč)
Krajská – centrální funkce	111 849
Krajská – region Kladno (180)	214 368
Benešov (111)	396 412
Kutná Hora (202)	300 348
Mladá Boleslav (143)	102 478
Příbram (161)	217 112
Celkem	1 342 567

6.1.4. Projekt Bookstart – S knihou do života

Za stávající kapitulu 6.1.3. se vkládá nová kapitola 6.1.4. s názvem Projekt Bookstart – S knihou do života v tomto znění:

S cílem zmenšit administrativní zátěž knihoven při zapojení do projektu Bookstart – S knížkou do života (viz kapitola 12) budou od roku 2024 v rámci rozpočtu Středočeského kraje alokovány finanční prostředky na nákup motivačních sad pro děti ve věku 0–3 roky a 3–6 let ve výši 250 tis. Kč. Sady na základě šetření předběžného zájmu provedeného SVK v Kladně vždy k 31. 1. daného roku objedná Středočeský kraj. Do zapojených knihoven pak budou motivační sady distribuovány na základě darovacích smluv uzavřených se zřizovateli knihoven.

Ze stejných důvodů bude SVK v Kladně zajišťovat centrální objednávky vzdělávacích akcí pro rodiče, konaných v zapojených knihovnách s tematikou rozvoje čtenářské gramotnosti a komplexního rozvoje dětí či budování rodinných vztahů. Tyto činnosti budou hrazeny prostřednictvím dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti (ostatní osobní náklady), popřípadě též jako služby, a to v závislosti na právní subjektivitě poskytovatele vzdělávací akce. Celkový objem finančních prostředků na ostatní osobní náklady bude činit 200 tis. Kč, náklady na služby 50 tis. Kč.

Organizace	Druh nákladů	Celkem (Kč)
Krajská – Bookstart	Činnost lektorů – ostatní osobní náklady	200 000
Krajská – Bookstart	Služby lektorů	50 000
Středočeský kraj	Nákup motivačních sad	250 000

Celkem		500 000
---------------	--	----------------

Dále se mění se číslování následujících kapitol z 6.1.3 na 6.1.4. a z 6.1.4 na 6.1.5

Kapitola 6.1.5. Rekapitulace nákladů

Do tabulky rekapitulace nákladů se vkládají nové řádky a upravuje se celkový součet, takže výsledná tabulka po změně zahrnuje tyto náklady:

Knihovna	Mzdové náklady (tis. Kč)	Nákup Ostatní (tis. Kč)	dokumentů/ náklady	Náklady celkem (tis. Kč)
Krajská – dotace na dokumenty do výměnného fondu			2 950	2 950
Krajská – centrální funkce	2 453		112	2 565
Krajská – Bookstart (služby a činnost lektorů)	200		50	250
Krajská – region Kladno	1 673		214	1 887
Benešov	1 261		396	1 657
Kutná Hora	2 377		300	2 677
Mladá Boleslav	1 975		103	2 078
Příbram	1 872		217	2 089
Činnosti zajištěné na základě zvláštních smluv	0		0	0
Středočeský kraj – Bookstart (nákup motivačních sad)	0		250	250
Celkem	11 811		4 592	16 403

Adekvátně k tomu se upravuje celková suma obsažená v první větě následujícího nečíslovaného odstavce, která po změně zní:

Náklady v celkové výši 16 403 200 Kč představují optimálnější variantu k zajištění základních činností souvisejících s výkonem regionálních funkcí ve Středočeském kraji (s výjimkou činností vykonávaných na základě zvláštních smluv – viz body 5.1.6 a 5.1.7), tak aby rozsah a kvalita těchto činností byly srovnatelné s obdobnými službami poskytovanými knihovnám v jiných krajích České republiky.

Upravuje se tabulka, zařazená po třetím nečíslovaném odstavci, a to takto:

Ukazatel	Česká republika (skutečnost 2021)	Středočeský kraj 2022
Průměrná částka na 1 obyvatele (z 55 % nákladů)	7,85 Kč	6,57 Kč
Průměrná částka na 1 obsluhovanou knihovnu (ze 45 % nákladů)	11 659,68 Kč	9 036 Kč

6.1.6. Investiční účelové prostředky

Text kapitoly se mění tak, že se ve větě první a větě poslední mění budoucí čas slovesa „být“ mění na minulý a za větu poslední se vkládají slova „v roce 2023“, takže celý odstavec po změně zní:

Investiční účelové prostředky byly poskytnuty na pořízení lehkých užitkových automobilů určených pro přepravu nákladu v kategorii N1, které budou sloužit pro zajištění výkonu RF pověřenými knihovnami v kraji. Tato potřeba pro roky 2023–2026 vychází ze skutečnosti, že v některých pověřených knihovnách dosluhují vozy nakoupené pro výkon RF s využitím dotace Středočeského kraje v roce 2006. Celková výše alokované částky činí 4 mil. Kč, dotace byly poskytnuty na základě veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí investiční dotace z rozpočtu Středočeského kraje v roce 2023.

Kapitola 6.2. Dotace z rozpočtu Středočeského kraje

Za stávající písmeno c) se vkládá nové znění písmena d) ve znění:

d) Příspěvek na provoz na realizaci lektorských služeb a činností v projektu Bookstart – S knížkou do života;

označení ostatních bodů se dle toho adekvátně posouvá.

V textu nově označeného písmene e) se doplňuje text „na provoz“, takže celý text po změně zní:

e) Příspěvek na provoz na vydávání časopisu Čtenář;

Z textu nově označeného písmena g) se vypouští text a „Základní knihovny – S knížkou do života“, takže odstavec po změně zní:

g) Dotace Středočeského fondu kultury a obnovy památek, tematické zadání „Základní knihovny – vybavenost“.

Následující, tj. druhý odstavec kapitoly 6.2., který není číslován, se mění tak, že v textu věty první se mění text „a) až d)“ na „a) až e)“. V následující větě se mění text „e) a g)“ na „f) a h)“. V poslední větě se písmeno „f)“ mění na „g)“ a celý text odstavce po změně zní:

Prostředky u činností uvedených pod písmeny a) až e) jsou poskytovány příspěvkem na provoz poskytovaným Středočeským krajem krajské knihovně. Dotace uvedené pod písmeny f) a h) jsou poskytovány na základě smlouvy mezi Středočeským krajem a příslušnou pověřenou knihovnou. Dotace uvedené pod písmenem g) jsou poskytovány na základě smlouvy mezi Středočeským krajem a příslušnou knihovnou.

Z tabulky harmonogramu se vypouští text »a „Základní knihovny – S knížkou do života“« z devátého, desátého a jedenáctého řádku tabulky, přidává se nový řádek po stávajícím osmém řádku ve znění „Předložení výkazu vydaných motivačních sad v projektu Bookstart a požadavky na podporu v následujícím roce / leden“ a celá tabulka po změně zní:

Činnost	Termín
Návrh na rozdělení celkové částky příspěvku na provoz krajské knihovny a na jednotlivé dotace pověřeným knihovnám pro následující kalendářní rok	říjen
Projednání celkové částky provozního příspěvku krajské knihovně, jednotlivé dotace pověřeným knihovnám a alokace Středočeského fondu kultury a obnovy památek, tematické zadání „Obecní knihovny“ Radou SK a Výborem pro památkovou péči, kulturu a cestovní ruch pro následující kalendářní rok,	říjen / listopad
Schválení provozního příspěvku krajské knihovně Zastupitelstvem SK pro následující kalendářní rok	listopad / prosinec
Schválení dotací pověřeným knihovnám Zastupitelstvem SK pro následující kalendářní rok	listopad / prosinec
Schválení Středočeského fondu kultury a obnovy památek Zastupitelstvem SK	listopad / prosinec
Smlouvy pro pověřené knihovny	prosinec
Zaslání první částky z dotací pověřeným knihovnám	leden
Podávání žádostí o podporu ze Středočeského fondu kultury a obnovy památek, tematické zadání „Základní knihovny – vybavenost“	leden
Předložení výkazu vydaných motivačních sad v projektu Bookstart a požadavky na podporu v následujícím roce	leden
Smlouvy Středočeského fondu kultury a podpory památek, tematické zadání „Základní knihovny – vybavenost“	květen–září
Vyúčtování poskytnutých dotací	dle smlouvy

Kapitola 7. Podmínky pro poskytování a přijetí služeb v rámci RF

Mezi odrážky v třetím nečíslovaném odstavci se za pátý bod vkládá nový bod ve znění:

- nedostatečná evidence a nepředání výkazu vydaných čtenářských sad v projektu Bookstart – S knížkou do života;

Do první věty čtvrtého nečíslovaného odstavce se vkládá text „pozastavení distribuce lektorských služeb a čtenářských sad v projektu Bookstart – S knížkou do života“ a celý odstavec po změně zní:

Omezení služeb z výše uvedených důvodů se může týkat snížení počtu knih ve výměnných souborech, delší periodicity v dodávání výměnných souborů, pozastavení distribuce lektorských služeb a čtenářských sad v projektu Bookstart – S knížkou do života; nebo omezení metodických cest a konzultací. Zásadou je vždy, aby poskytování služeb bylo efektivní z hlediska pracnosti, využití knihovního fondu a poskytnutých finančních prostředků. Rozhodnutí o případném omezení služeb přísluší krajské knihovně na základě podkladů z pověřené knihovny. Rozhodčí postavení zastává Středočeský kraj.

10. Středočeský MARK

Za stávající kapitolu 9. se vkládá nová kapitola 10. s názvem „Středočeský MARK“ v následujícím znění:

Od roku 2023 je souběžně s oceněním Středočeský Kramerius předávána také cena Středočeský MARK, kterou uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) ve spolupráci se Středočeským krajem. Ocenění navazuje na celostátní cenu MARK, udělovanou organizací SKIP ve spolupráci s Ministerstvem kultury od roku 2010. Cena MARK je určena mladým knihovníkům do 35 let, zaměření vychází z významu zkratky (MARK = mladý/mladá, moudrý/moudrá; aktivní, atraktivní; rozkvétající, rozumný/rozmumná; knihovník/knihovnice). Středočeský MARK je udělován jednomu knihovníkovi působícímu v některé z knihoven ve Středočeském kraji.

číslování ostatních kapitol se dle toho adekvátně posouvá.

Kapitola 12. Bookstart – S knížkou do života

Za nově označenou kapitolu 11. se vkládá nová kapitola 12. s názvem „Bookstart – S knížkou do života“ v následujícím znění:

Projekt Bookstart, jež v českém prostředí nese podtitul S knížkou do života, je mezinárodní iniciativou, do níž se zapojují všechny typy knihoven v daném územním celku, aby plnily jednu z nejdůležitějších, ale v dnešní době zatím velice málo rozšířených funkcí – knihovny v jeho rámci usilují o to, aby zapojily aktivní rodiče a seznamovaly společně s rodiči ty nejmenší čtenáře s knihou a nepřeborným množstvím příběhů (a informací) v ní. Projekt je realizován Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP ČR) a koordinován Knihovnou města Hradce Králové. Projekt se soustřeďuje na rozvoj dítěte v rodině od jeho narození až do šesti let, a kromě budování čtenářských návyků již od raného dětství projekt zároveň plní funkci komunitní a prorodinnou. Více informací: <https://www.skizkoudozivota.cz/>. Pro účast v projektu nerozhoduje typ knihovny z hlediska výkonu regionálních funkcí, ale podmínkou je její institucionální členství ve SKIP ČR (dále jen „zapojená knihovna“).

Projekt Bookstart byl v letech 2022–2023 podporován v rámci tematického zadání Programu pro poskytování dotací na podporu základních knihoven ze Středočeského fondu kultury a obnovy památek, přičemž hlavní překážkou pro čerpání alokovaného finančního objemu na dotace byla zejména velká administrativní zátěž malých organizací v poměru k relativně nízké částce potřebné na zajištění projektu v daném roce (průměrná výše dotace činila 11 686 Kč).

	2022		2023		Celkem	
	v Kč	počet dotací	v Kč	počet dotací	v Kč	počet dotací
alokace	400 000,00 Kč		400 000,00 Kč		800 000,00 Kč	
dotace	137 232,00 Kč	13	178 300,00 Kč	14	315 532,00 Kč	27

Záměrem aktualizace č. 2 Konceptce regionálních funkcí knihoven je realizovat centrální nákup motivačních setů pro rodiče s dětmi ve věku 0–3 roky a 3–6 let Středočeským krajem a zajistit jejich distribuci do zapojených knihoven na základě darovacích smluv. Zapojené knihovny budou při příjmu a dalším rozdělování motivačních setů cílové skupině vázány pravidly a termíny celorepublikového projektu Bookstart.

Součástí podpory bude také možnost centrální distribuce výkonu externích lektorských činností a služeb, určených pro realizaci speciálních vzdělávacích akcí pro rodiče nebo rodiče s dětmi, a to v různých oblastech týkajících se komplexního rozvoje dětí a budování rodinných vztahů nebo čtenářských dovedností. Tuto službu bude pro zapojené knihovny zajišťovat SVK v Kladně, která bude vzhledem ke své krajské funkci též celou funkčnost zapojení knihoven Středočeského kraje do projektu Bookstart koordinovat a monitorovat, včetně sestavení ročního výkazu činností realizovaných v rámci území.

Příloha č. 2. Dotace na RF 2006–2022

Aktualizuje se příloha č. 2 v grafickém formátu

